

Sluneční aktivita do pololetí 2006

Průměrné relativní číslo sluneční činnosti R_i (SIDC, Brusel) činilo 15,2 v období leden až září 2006 a sluneční radiový tok SRF 2800 MHz měl v tomto období průměrnou úroveň 80,2 jednotek. O výrazném poklesu sluneční aktivity svědčí údaje, obsažené v tabulce. O tom, že nastává minimum na rozhraní současného 23. a 24. jedenáctiletého cyklu sluneční činnosti, svědčí i předpoklad výše vyrovnaného měsíčního relativního čísla na měsíc září 2007, které by podle prognózy SIDC mělo klesnout na hodnotu 3 jednotek. Období, kdy poklesne křivka vyrovnaných relativních čísel na své minimum, však nelze předem určit. To závisí na významném faktoru, jak razantně bude vzrůstat sluneční aktivita na počátku 24. cyklu.

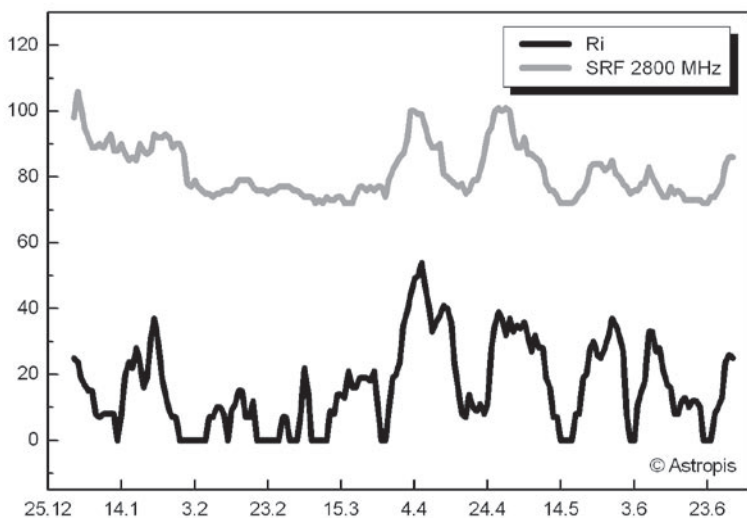
Průběh sluneční činnosti v I. pololetí je zřejmý z připojeného grafu a z tabulky. Nejnížší aktivita v dosavadní části letošního roku byla v měsíci únoru, nejvyšší v dubnu. Na slunečním povrchu vzniklo jen několik větších skupin slunečních skvrn. Jinak na něm byly převážně malé skupinky nebo jednotlivé skvrny. Podle přehledu čísel SIDC byl celkový počet dnů bez skvrn 44. Tomu odpovídala i velmi nízká erupční aktivita Slunce. V letošním roce dlouhodobě převládá aktivita jižní polokoule Slunce nad velmi nízkou aktivitou jeho severní polokoule.

Začíná již 24. jedenáctiletý cyklus sluneční činnosti?

Dne 31. července byla nalezena na magnetogramu, pořízeném družicí SOHO, malá skupina slunečních skvrn s životností kratší jednoho dne, která měla opačnou magnetickou polaritu než skupiny skvrn dozrívajícího 23. jedenáctiletého cyklu sluneční činnosti. Další, již dosti velká skupina slunečních skvrn s opačnou polaritou vedoucí a závěrečné skvrny byla pozorována na Slunci v době od 21. srpna do 2. září. Byla na jižní polokouli a nese označení NOAA 10905. Centrálním poledníkem Slunce prošla 27. srpna. Zajímavé však je, že byla vzdálena od slunečního rovníku pouhých 8° a nevyskytla se ve vysokých šířkách, v nichž podle Spörerova zákona obvykle vznikají skvrny nového jedenáctiletého cyklu. S velkou pravděpodobností náleží tyto dvě skupiny příštím 24. cyklu. Jaký ten bude a za jak dlouho se objeví ve vysokých heliografických šířkách skupiny slunečních skvrn, jejichž příslušnost k příštím jedenáctiletému cyklu bude možné určit již i přímým pozorováním a nikoliv pouze magnetogramem, zůstává otázkou dalšího výzkumu.

(Číselné údaje jsou převzaty z cirkulářů SIDC No. 1–9/2006, Brusel, R. Van der Linden, ed.)

■ Ladislav Schmieđ

Průměrné hodnoty R_i a SRF 2800 za I. pololetí roku 2006

Měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	I. čtvrtletí	II. čtvrtletí
Číslo R_i	15,4	4,7	10,8	30,2	22,2	13,9	10,3	22,1
2800 MHz	90,7	76,6	75,6	89,0	80,9	76,5	81,0	82,1

Nemáte ještě předplacený Astropis? Předplatte si jej!

Cena jednoho čísla pro předplatitele v ČR vyjde včetně poštovního na maximálně 59 Kč.

Předplatné pro ČR:

Astropis	5 čísel	295 Kč
Astropis	10 čísel	590 Kč

Zvýhodněné pro členy ČAS:

Astropis	5 čísel	275 Kč
----------	---------	--------

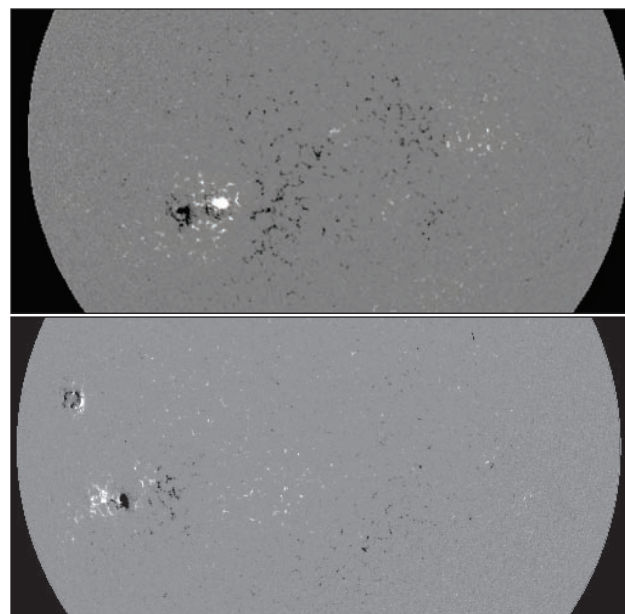
Předplatné do zahraničí:

Astropis	5 čísel	545 Kč
Astropis	10 čísel	1090 Kč

Zvýhodněné pro SR:

Astropis	5 čísel	465 Sk
Astropis	10 čísel	930 Sk

Astropis si můžete objednat vyplněním objednávkového kuponu, e-mailem nebo prostřednictvím našich www stránek. Předplatné lze uhradit poštovní složenkou na adresu: Společnost Astropis, Štefánikova hvězdárna, Petřín 205, 118 46 Praha 1 nebo bankovním převodem na účet č. 1001112877/5500. V případě platby na náš účet nás prosím informujte o čísle Vašeho účtu nebo podrobnostech o platbě, abychom mohli Váš převod identifikovat.

Magnetogram Slunce pořízený sondou SOHO z 25. srpna 2006 se skupinou skvrn NOAA 10905, která měla opačnou polaritu pole (obrázek nahoře). Dolní obrázek je magnetogramem z 28. listopadu 2006 a ukazuje dvě skupiny skvrn s klasickou polaritou v 23. jedenáctiletém cyklu.